

Vlaams
Parlement

vergadering **C14**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 9 oktober 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de studie van UGent en Vlerick inzake het startersfonds ARKimedés – 20 (2014)	3
VRAAG OM UITLEG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de Small Business Act (SBA) – 27 (2014-2015)	6
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het integraal handelsvestigingsbeleid – 29 (2014-2015)	8
VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de kmo-portefeuille – 33 (2014-2015)	10
VRAAG OM UITLEG van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de inkomenscompensatievergoeding bij openbare werken – 55 (2014-2015)	14
VRAAG OM UITLEG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de werkingsmiddelen van het Europees Sociaal Fonds (ESF) – 77 (2014-2015)	17
VRAAG OM UITLEG van de heer Jan Hofkens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de uitbuiting van au pairs – 95 (2014-2015)	21
VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het beleid ten aanzien van de kleinhandel – 103 (2014-2015)	23
VRAAG OM UITLEG van de heer Peter Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over regelgeving voor pop-upconcepten in Vlaanderen – 108 (2014-2015)	28

VRAAG OM UITLEG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de studie van UGent en Vlerick inzake het startersfonds ARKImedes – 20 (2014)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, collega's, ARK staat voor de Activering van RisicoKapitaal. Met ARKImedes neemt ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) significante minderheidsbelangen in zogenaamde ARKIV's. Dat zijn private fondsen die investeren in beloftevolle kmo's. Het gaat dan om sterk groeiende ondernemingen. Zij zijn de motor van innovatie, werkgelegenheid en levenskwaliteit.

Volgens een recente studie van de UGent en Vlerick is ARKImedes een krachtige hefboom voor extra private financiering. Tussen 2005 en 2013 injecteerden de ARKIV's ongeveer 189 miljoen euro in 164 ondernemingen. 60 procent van dat geld ging naar kmo's die nog geen drie jaar oud waren. Een groot aantal van die starters geeft aan dat ze zonder financiering niet zouden zijn opgestart. De regeling leidt tot extra private financiering: 1 euro leidde tot 7,3 euro externe financiering. Bovendien verdringt de ARKImedesregeling het privé-initiatief niet; ze zijn complementair.

De betrokken ondernemingen zijn veelal innovatieve starters waarvan 4 op de 10 resulteerden in de opstart van minstens 1 en gemiddeld 2,9 patenten. Nog op te merken is dat alle bedrijven samen rechtstreeks iets meer dan duizend jobs hebben kunnen creëren. Elke job heeft gemiddeld een investering van 342.857 euro gevergd.

De studie doet een paar aanbevelingen. Ze raadt aan grotere fondsen in de markt te zetten omdat de private risicokapitaalsector steeds meer afkerig is van kapitaalintensieve projecten, toch volgens die studie. Men hamert op een vereenvoudiging van het overheidsinstrumentarium.

ARKImedes staat momenteel onder de prijs waartegen het in 2005 naar de beleggers trok. Toen kon men een aandeel kopen van 250 euro, nu is dat 100 euro waard, als ik het goed heb. De overheid biedt voor 90 procent waarborg en een belastingvoordeel van 35 procent. Er waren ongeveer 30.000 beleggers. Een snelle rekensom leert dat er een aanzienlijk financieel addertje onder het gras dreigt te zitten bij het afsluiten van deze ARKImedesperiode.

Minister, u kent ongetwijfeld de resultaten van deze studie. Wat zijn uw conclusies? Welke stappen zult u ondernemen om de verschillende aanbevelingen uit te voeren? Binnen welke termijn kunnen we resultaten verwachten van de aanbevelingen?

Wat is uw visie over de financiële implicaties voor de Vlaamse begroting van het afsluiten van ARKImedes?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, ik ben bijzonder blij met de vraag van de heer Bothuyne, omdat hij zo een studie onder onze ogen brengt die op zijn minst een genuanceerd beeld geeft van ARKImedes. Ze benadrukt het nut ervan.

Wat de heer Bothuyne aankaart, vormt natuurlijk de achilleshiel van het ARKimedes van vandaag. Het gaat over de minwaarde ten opzichte van de originele prijs. Ik kijk uit naar uw antwoord op dat punt, minister.

Ik wil het wel iets breder opentrekken: ik wil een pleidooi houden om de complementariteit van ARKimedes te bewaken. De studie pleit onomwonden voor het aanbieden van grotere kapitalen, met op zich een goede reden: namelijk dat de private financieringssector een beetje risicoavers is geworden ten aanzien van dergelijke projecten. Als we die redenering doortrekken, komen we in een vicieuze cirkel terecht waarin alleen de overheid nog dit soort kapitaal aanbiedt voor projecten die eigenlijk bijna voor de volle 100 procent zeker zijn. Wat is dan nog de complementariteit? Ik roep op om naast dit spoor evenzeer te gaan en blijven gaan voor een vlot draaiende kapitaalmarkt waar ook de private sector niet risicoavers is en zijn verantwoordelijkheid neemt.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Collega's, ik zal starten met de twee bijkomende elementen die naar voren werden gebracht. De oorspronkelijke vraag ging niet specifiek over de waarborgen en ARKimedes I, en er is ook het element van de gewone kapitaalmarkt. Ik ga hier even op in vooraleer naar de essentie van de vraag te gaan.

ARKimedes I is ARKimedes I en heeft uitgetekend wat toen noodzakelijk werd geacht met het fiscale voordeel en met de waarborg. De problemen die u naar voren brengt met ARKimedes II, zijn volgens mij opgelost. We moeten daar nu kijken en dan is het een puur waarborgelement dat bij de collega – en niet meer bij mij – zal moeten worden bekeken.

Het doet me er overigens aan denken: ik wil jullie dit eerst nog zeggen. Dit is mijn eerste commissie in de tweede legislatuur en ik ben heel blij dat we hier samen kunnen werken. Ik wil dat zeker, en ik hoop van uw kant hetzelfde. Constructief doen over meerderheid en oppositie heen, kijken wat en hoe. Natuurlijk kan niet iedereen altijd dezelfde visie hebben. Dat hoop ik, want dan zouden we allemaal tot dezelfde meerderheid behoren, en dat zal dan wel zijn. Ook dan kunnen mensen constructief samenwerken. Ik hoop dat dit hier mogelijk zal zijn.

ARKimedes I is ARKimedes I. In ARKimedes II zijn de problemen opgelost. Wat de gewone kapitaalmarkten betreft, kan ik meedelen dat het periodiek overleg over de kredieten op de private markt zal worden voortgezet. We moeten nagaan waar er effectief problemen zijn en waarop de markt moet kunnen inspelen. Dat overleg bestond al tijdens de vorige legislatuur en zal tijdens deze legislatuur worden voortgezet.

Mijnheer Bothuyne, wat de conclusies betreft, hebt u al een paar goede elementen naar voren gebracht. Het lijkt me belangrijk dat startende bedrijven kunnen aantonen dat ze zonder de financiering door ARKimedes niet hadden kunnen starten.

Een ander belangrijk punt dat u hebt aangehaald, houdt in dat er een krachtige hefboom is ten aanzien van de private sector. Het is niet enkel interessant dat er duizend hoogtechnologische jobs bij zijn gekomen. Volgens de studie gaat het ook nog eens om 5000 ondersteunende arbeidsplaatsen. Het terugverdieneffect is 0,7 jaar. Ik vind het belangrijk dit eens nader te bekijken. Een vergelijkbaar instrument in het Verenigd Koninkrijk kent een terugverdieneffect van 3,6 jaar. De bijdrage tot de verankering is eveneens positief.

Volgens mij toont de studie dan ook aan dat ARKimedes een waardevolle component van het Vlaams economisch ondersteuningsbeleid is. We moeten dit behouden omdat jonge innovatieve bedrijven het vaak moeilijk hebben om risicofinanciering bij elkaar te krijgen. We zullen dat zeker in de context van de klassieke kapitaalmarkt bespreken.

ARKimedes blijft een hefboom. Dat jonge ondernemingen het soms moeilijk hebben, heeft vaak te maken met een gebrek aan schuldcapaciteit, een gebrek aan positieve kasstromen bij de start van het bedrijf, een gebrek aan waarborgcapaciteit en soms ook een hoog risicoprofiel. Het is op deze vragen dat de toenmalige Vlaamse Regering een antwoord heeft willen bieden.

Wat de aanbevelingen betreft, moeten we een onderscheid maken tussen wat al in ARKimedes II aan bod kan komen en wat eventueel in ARKimedes III of later aan bod kan komen.

Volgens mij zijn er twee aanbevelingen die in ARKimedes II kunnen passen. Er wordt gesuggereerd het maximumbedrag van 1,5 miljoen euro tot 2,5 miljoen euro te verhogen. Daarnaast wordt tevens gesuggereerd het bestaande verbod op controleparticipaties te schrappen.

We moeten die twee elementen inhoudelijk onderzoeken. We moeten tevens nagaan of we over voldoende politiek draagvlak en budget beschikken om hierop te kunnen ingaan. Dit kan eventueel in ARKimedes II worden ingepast. In een volgende versie van ARKimedes moeten we dan andere elementen opnemen.

We moeten uiteraard rekening houden met de economische behoefte aan grotere fondsen met een duidelijke focus op de Vlaamse speerpuntsectoren. Dit is de richting die we moeten blijven volgen. De andere aanbevelingen wil ik meenemen naar de oprichting van latere versies van ARKimedes.

Natuurlijk moeten we ook kijken naar wat de private markt doet en moet doen. We mogen geen overlapping creëren tussen ARKimedes en PMV.

De vraag over de timing zal ik nu niet beantwoorden. Het is nog vroeg. Ik moet alle elementen onderzoeken. Ik moet nagaan of we voldoende draagvlak kunnen creëren om snel op de eerste twee aanbevelingen in te gaan. Ik zal onderzoeken op welke termijn dit haalbaar is.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is een goede zaak dat u zich niet op een timing vastpint. Tegelijkertijd moet het volgens u wel snel gaan. Verder wil ik nog drie elementen aanhalen.

Wat ARKimedes I betreft, zijn bij de start van het systeem een aantal zaken verkeerd ingeschat. Dit kan op korte termijn financiële implicaties hebben. Ik heb zelf even zitten rekenen. Het gaat al gauw om meer dan 100 miljoen euro. Dit moet misschien zijn weg naar de Vlaamse begroting vinden. Ik heb u met een glimlach horen verkondigen dat dit niet langer uw bevoegdheid is. Het lijkt me echter belangrijk deze belangrijke kwestie snel onder de aandacht van de minister van Financiën en Begroting te brengen. Dit moet immers in de loop van deze legislatuur worden afgehandeld.

Wat ARKimedes II betreft, hebt u uit de aanbevelingen twee elementen gelicht die me zeker nuttig lijken. U hebt hiervoor dan ook nu een draagvlak. *(Opmerkingen)*

Ik hoor u graag verklaren dat het uw intentie is de optie te onderzoeken een ARKimedes III op te richten. U wilt onderzoeken op welke manier dit kan. Volgens mij heeft ARKimedes zijn nut bewezen. De elementen die in de studie aan bod komen, tonen aan dat het goed is dat u hier zo snel mogelijk werk van wilt maken. U wilt zich op de speerpuntsectoren focussen. Gisteren is tijdens een andere commissievergadering verklaard dat we met betrekking tot energie-innovatie en investeringen in die sector een stuk achterop hinken. Misschien kan een dergelijk initiatief hier iets aan doen. Dit moet zeker worden onderzocht.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ik ben het daar volledig mee eens.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Op zich ben ik tevreden met het antwoord van de minister. Hij zal het periodiek overleg met Febelfin en met de financiële sector voortzetten. Het resultaat hiervan valt natuurlijk moeilijk te voorspellen. Studie na studie en opmerking na opmerking krijgen we consistent het signaal dat er zes jaar na het begin van de bankencrisis nog steeds een moeilijk te managen probleem is.

We hebben met z'n allen de bankensector gered. Een groot deel van wat de schuld van Vlaanderen is, die u niet meer moet beheren, maar die we met z'n allen torsen, is daarop terug te voeren. Het lijkt me evident dat men van die kant ook een duit in het zakje doet om het herstel op economisch vlak te bewerkstelligen. Ik kijk uit naar wat er qua resultaat zal kunnen worden voorgelegd op het terrein.

De heer Bothuyne heeft gewezen op de minwaarde die op ARKimedes I wellicht zal moeten worden uitgewonnen qua waarborg. U maakt een wegzuivende beweging, minister. Uiteraard gaan we de vraag stellen aan minister Turtelboom, waar en hoe het is ingeschreven in de begroting. Het gaat om een heel significant bedrag, dat te bewaken valt. Ik weet ook niet in hoeverre er nog pogingen worden ondernomen om het bedrag zo klein mogelijk te maken. Of beschouwt u dat als iets dat vandaag grotendeels is afgeboekt? Zit er nog reliëf in dat mogelijk uit te winnen bedrag?

De voorzitter: De minister zal niet meer reageren. Het slotwoord is voor de vraagsteller.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Wordt vervolgd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de Small Business Act (SBA) – 27 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): U merkt dat ik enthousiast was voor deze commissie en voor deze minister en zijn bevoegdheden. (*Gelach*)

In het verleden zijn er in deze commissie al pertinente vragen gesteld aan de vorige minister van Economie, onder andere door de heer Diependaele, over de Small Business Act (SBA). In 2008 werd in de schoot van het Europees Parlement

de SBA, zoals die vandaag nog bestaat, goedgekeurd, met als doel om de centrale rol van de kmo in de economie te erkennen. De belangrijkste doelstellingen waren de groei van de kmo's bevorderen en knelpunten overwinnen.

Enkele weken geleden startte de Europese Commissie met een bevraging met als doel de SBA te updaten en verbeteren. Alle mogelijke actoren werden gevraagd om input te leveren. Dit voorjaar werd reeds beslist dat de vier bestaande pijlers minstens moesten blijven behouden, met name toegang tot financiering, toegang tot markten en internationalisering, ondernemerschap en betere regelgeving. Om het gebrek aan professioneel geschoolde arbeidskrachten aan te pakken, dat in veel Europese economieën wordt ervaren als een knelpunt, is besloten nog een vijfde pijler toe te voegen, om op die manier het kmo-beleid van de EU verder te verstevigen. Dat heeft betrekking op de opleiding en vaardigheden van ondernemers en personeel.

De bedoeling is nu dat iedereen zijn inbreng doet, om die zaak uiteindelijk ook te vertalen naar een nationaal en regionaal kmo-beleid. Verder bestaat er bij de EU een Impact Assessment SME-test (small and medium-sized enterprises) om de economische, ecologische en sociale effecten van beleid in te schatten voor kmo's. Ook dat past dus binnen het Europese kmo-beleid, waarvan we ook in Vlaanderen werk kunnen maken. Een kmo-impacttoets is bij vele regelgeving bijzonder wenselijk.

Minister, zult u formeel reageren op de Europese vraag naar input? Wat zullen de krachtlijnen zijn en welke verbeterpunten zult u meegeven voor ons kmo-beleid? Hoever staat de implementatie van de SBA in Vlaanderen? Plant u initiatieven voor de instelling van een kmo-test in Vlaanderen? Dank u.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Inderdaad is de SBA zeer belangrijk. Er zijn al heel wat overheidsinstellingen betrokken bij de uitvoering in Vlaanderen, zoals Flanders Investment & Trade (F.I.T.), het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) en de SERV. Het is ook al uitgewerkt in beleidsinstrumenten zoals de Gazellesprong, de kmo-portefeuille en het algemeen ondernemerschap. De administrateur-generaal van het Agentschap Ondernemen, de heer De Potter, werkt als kmo-vertegenwoordiger aan dit geheel.

Kunnen we met de commissie die vertegenwoordiger uitnodigen om een stand van zaken te brengen? Wat wordt er gedaan met de aandachtspunten die blijken uit de Europese monitoring? Het is belangrijk om hierop voort te werken. De heer Diependaele heeft in de vorige legislatuur inderdaad ook al initiatieven genomen.

De voorzitter: Bij de regeling der werkzaamheden staat geagendeerd om de mensen die de Europese wetgeving opvolgen, uit te nodigen.

Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het is zo dat het Enterprise Europe Netwerk (EEN) Vlaanderen de raadpleging zal verspreiden aan de Vlaamse kmo's. In december zullen we een rondetafel organiseren met de vertegenwoordigers van de intermediaire organisaties en de relevante diensten van de Vlaamse overheid. Die standpunten zullen we verzameld in één rapport aan de Europese Commissie overmaken. Het antwoord op uw eerste vraag is dus 'ja'.

Hoever staan we met de implementatie? U weet dat mijn voorganger elk jaar nieuwe initiatieven heeft genomen en bestaande maatregelen heeft aangepast om die implementatie vooruit te helpen. Naast initiatieven die hun deugdelijkheid

intussen hebben bewezen, zal de Vlaamse Regering, zoals in het regeerakkoord bepaald, verder inzetten op het stimuleren van ondernemers, een ondernemingsvriendelijke overheid en op het internationaliseren van onze Vlaamse economie. Die drie relatief belangrijke aspecten zijn terug te vinden in de SBA waar Vlaanderen, en bij uitbreiding België, nog wat ruimte voor verbetering heeft.

Ik heb minstens – dat is zelfs wat licht uitgedrukt – wat twijfel bij de test. Het Agentschap Ondernemen heeft de mogelijkheden van het invoeren van zo'n test afgestemd met de dienst Wetsmatiging, die dit niet opportuun vond. Mijn ervaring met dit soort maatregelen is dat dit ook een risico heeft om te verworden tot een louter formele verplichting, waarbij dan meer energie wordt gestoken in het motiveren waarom men onder de uitzonderingsgronden valt.

Belangrijk lijkt me dat het algemeen beleid van de Vlaamse Regering in een geest van vertrouwen in en respect voor ondernemers wordt gevoerd. Dat zijn de elementen waarmee we willen werken. Ik denk dat die geest in het Vlaamse regeerakkoord waarmee we nu aan de slag gaan zeker aanwezig is, en ik zal er persoonlijk over waken dat bij de wekelijkse beslissingen in de Vlaamse Regering het belang van de kmo's wordt verdedigd.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is goed dat een en ander wordt georganiseerd en dat er effectief een inbreng komt. Het is goed dat de commissie, op het moment dat het rapport klaar is, daarover wordt ingelicht en dat het rapport dan kan worden verspreid onder de commissieleden via het secretariaat. Dat zal werk zijn voor binnen een paar maanden.

Wat de test betreft, lijkt het mij niet nuttig of wenselijk om echt een formalisme te installeren. Het moet een basishouding zijn van de Vlaamse Regering en zeker van de minister van Economie om elke regelgeving te testen op zijn impact op kleine ondernemingen en ondernemerschap, kmo's. Ik ben blij met uw engagement in dezen. We zullen u er af en toe aan herinneren.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik zal het rapport overmaken aan de commissie op het moment dat wij het bezorgen aan de Europese Commissie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Martine Fournier tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het integraal handelsvestigingsbeleid – 29 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Het handelsvestigingsbeleid behoort sinds 1 juli 2014 tot de bevoegdheden van de gewesten. Tijdens de vorige legislatuur heeft het kabinet Peeters de overdracht van dit dossier nauw voorbereid, met onder andere de Winkelnota, het groenboek en uiteindelijk het voorontwerp van decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid, dat op 14 februari 2014 principieel werd goedgekeurd.

In maart werd hierover het advies gevraagd van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed (SARO) en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Het – zeer uitgebreid – advies van SARO werd goed en wel ontvangen, maar binnen de SERV kon er geen consensus worden bereikt met de sociale partners. De Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) en het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) brachten hun standpunten wel naar buiten. Sinds 1 juli 2014 kon ook de Raad van State voor advies worden geraadpleegd. In het voorontwerp wordt ook een oprichting van het Comité voor Kleinhandel/Comité voor Detailhandel binnen het Agentschap Ondernemen vooropgesteld.

Om onduidelijkheden te vermijden, zou het goed zijn dat de integratie van deze wetgeving zo vlot mogelijk wordt uitgevoerd.

Minister, werd er in tussentijd – sinds de standpunten van Voka en UNIZO werden overgemaakt – nog overleg gepleegd binnen de SERV omtrent het voorontwerp? Werden er nog aanpassingen doorgevoerd aan het voorontwerp, rekening houdende met de standpunten van SARO, Voka en UNIZO? Werd de Raad van State reeds geraadpleegd? Indien niet, wanneer zal dit gebeuren? Werd er reeds een Comité van Kleinhandel opgericht ter vervanging van het Nationaal Sociaal-Economisch Comité voor de Distributie (NSECD) of wanneer wordt dit in het vooruitzicht gesteld? Werden de gemeenten al op de hoogte gesteld van de opkomende nieuwe wetgeving?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Fournier, ik heb navraag gedaan bij de SERV. Daaruit blijkt dat er geen verder overleg heeft plaatsgevonden. Als ik de reacties – het waren geen adviezen, want er was geen eensgezindheid – van Voka en UNIZO lees, denk ik dat er weinig kans is dat men tot een consensus of unanimité zal komen.

De brieven die ik heb gekregen van Voka en UNIZO, net als het advies van SARO, zal ik meenemen om het ontwerp van decreet aan te passen. We zijn er nog mee bezig. Het is niet zo dat we rond zijn met de verwerking van die adviezen. Dat moet eerst gebeuren, om dan tot een tweede principiële beslissing te komen in de Vlaamse Regering. Pas na die tweede principiële beslissing kunnen wij het advies vragen van de Raad van State. Ik probeer daar nog tot meer draagvlak te komen en de standpunten naar elkaar toe te doen groeien. Maar dat is nooit gemakkelijk en vraagt dus wat extra tijd.

Het Comité voor Kleinhandel zal functioneren als het decreet in werking treedt. We zullen ervoor zorgen dat de voorbereidingen worden getroffen zodat dat comité op dat moment zijn taak meteen efficiënt kan uitvoeren.

De steden en gemeenten hebben via een campagne van de FOD Economie, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en het Kennisnetwerk Detailhandel een bericht gekregen over de veranderingen van 1 juli. Eerlijk gezegd, de eerste verandering is een verandering van het adres waar men terecht moet om beroepsdossiers in te dienen. Verder is er voor de steden en gemeenten nu nog niets veranderd. Uiteraard zullen ze te gepasten tijde, als we verder staan met het decreet, op de hoogte worden gebracht van nieuwe regelgeving.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Minister, ik dank u voor uw korte en bondige antwoord, maar zo kennen wij u ook.

Het is belangrijk dat, als het adres wordt veranderd en iemand beroep wil aantekenen, dat toch op de juiste plaats aankomt.

Een van de opmerkingen van UNIZO was toch dat er een overleg zou moeten zijn tussen de gewesten, en ook een internationaal overleg. U weet waar ik woon. U bent er ondertussen geweest. Mijn stad ligt aan de grens met Wallonië en Frankrijk. In de komende maanden zullen er in Wallonië en Frankrijk twee complexen bij komen van 40.000 vierkante meter. Vlaanderen kan dan wel een heel goed beleid uitstippelen, en we kunnen daar ook heel sterk in staan, maar als men net op de grens woont, dan is het wel moeilijker om in te gaan tegen Wallonië en Frankrijk. Ik steun het advies van UNIZO dus volmondig en pleit voor een maximaal overleg met zowel Wallonië als Frankrijk.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de kmo-portefeuille – 33 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Voorzitter, minister, geachte leden, ik denk dat ik in deze commissie de kmo-portefeuille niet uitvoerig moet voorstellen. Het is een laagdrempelig en interactief instrument waarlangs ondernemers jaarlijks tot 40.000 euro aan subsidies kunnen krijgen van de Vlaamse overheid voor de ondersteuning van hun processen van ondernemen, innoveren en internationaliseren. Dat zijn de drie assen waarop wordt gewerkt.

Internationaliseren is een grote uitdaging voor onze kmo's. Dat is iets waarvan we absoluut werk moeten maken. Dat staat in alle rapporten, en er blijkt dat we dat ook te weinig doen. Ik vraag me echter af of wat ik op het internet heb gevonden – de URL staat in de schriftelijk ingediende versie van mijn vraag – de juiste vorm van internationaliseren is voor onze kmo's. Onder de hoofding Sailing Leaders vond ik immers het volgende. Minister, u bent ook minister van Sport, dus ik denk dat ik aan u de juiste vraag stel. Ik citeer: "Zeilen is zuivere teambuilding. Indien je een weekje samen doorbrengt op een zeilboot, dan kan je werkelijk een team leiden." Iedereen die enige ambitie heeft, weet nu dus wat hij moet gaan doen. Men vervolgt: "Ervaringeducatie is de mooiste, snelste en meest effectieve vorm van leren." Ik heb de rest gelezen, en in heel dat artikel is er alleen maar sprake van de reis: "De reis duurt een (...) week. Tijdens deze week brengen jullie de tijd door op een luxe zeilboot (...). Jullie overnachten, ontbijten en lunchen op de boot."

Wat ik niet vind, is enige andere activiteit die me kan doen vermoeden dat ondernemen, innoveren en internationaliseren op een andere manier dan louter door het zeilen aan bod komt. "Je geniet van het observeren van de mensen, de schoonheid van het Kroatische land en haar geheimen." Ik ga ervan uit dat 'haar' slaat op het Kroatische land. "Je geniet van een stralende zon, een staalblauwe hemel, het fijne gezelschap, de Kroatische culinaire geneugten en de pracht van de Adriatische zee met haar betoverende eilanden."

Tot daar aan toe. Van mij mag iedereen doen wat hij of zij wil. Ondernemen is vrij, reizen ook, gelukkig. Alleen ontstaat een klein probleem als ik helemaal onderaan op de pagina het volgende lees: "Bovendien komt deze opleiding in aanmerking voor de KMO Portefeuille, op voorwaarde dat je een Vlaamse ondernemer bent." Plots is het dan een opleiding.

Minister, bent u van mening dat de kmo-portefeuille dient om teambuildingactiviteiten zoals deze te financieren? Bent u op de hoogte van andere gelijkaardige initiatieven? Welke maatregelen zult u nemen om dergelijke excessen eruit te halen? Plant u nog andere maatregelen om de kmo-portefeuille te stroomlijnen? Bent u bereid om het arsenaal aan steunmaatregelen voor ondernemers tegen het licht te houden, in het licht van zonet beschreven misbruiken? Dat is dan een iets ruimere vraag.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Mijnheer Van Malderen, ik vind het een beetje spijtig dat u aan stemmingmakerij doet, dat u er enigszins een karikatuur van maakt. De kmo-portefeuille, zowel voor degene die er gebruik van maakt als voor degene die hem aanbiedt, is onderhevig aan vrij strenge regels. Die is ook niet gratis voor iemand die dat aanbiedt. Die moet een certificatie hebben enzovoort. Er is ook controle op.

U hebt het over excessen. Op de vraag of het hier verkeerd is gelopen, daar zal de minister vermoedelijk zelf op antwoorden. Daarover zal ik hier geen uitspraak doen. Men kan inderdaad over alles waarbij er excessen zijn, gaan oordelen en vinden dat men dat dan moet afschaffen. Zo zou je kunnen zeggen dat we misschien de sociale woningen moeten afschaffen omdat er soms eens domiciliefraude is. Gaat men dan proberen heel het systeem in principe door wat stemmingmakerij onderuit te halen? Ik weet dat u niet per se voor de ondernemingen bent. Wel, ik koester de ondernemingen, en ik zal u zeggen waarom: zij kunnen ervoor zorgen dat er een sociale welvaartsstaat is, en die sociale welvaartsstaat is toch wat u wilt. Nu probeert u met dat ene voorbeeld in uw vragen opnieuw de kmo's onderuit te halen en ze allemaal over één kam te scheren. Dat vind ik eigenlijk stemmingmakerij.

De voorzitter: De heer Bothuynne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuynne (CD&V): Ik begrijp waarom de heer Van Malderen die vraag stelt. Als sp.a-mandataris is hij daar heel goed voor geplaatst. Het feit dat men kan zeilen, leidt niet rechtstreeks tot de conclusie dat men een team goed kan leiden.

Alle gekheid op een stokje, we mogen inderdaad het kind niet met het badwater weggooien. De kmo-portefeuille is een heel sterk instrument dat tienduizenden kmo's en ondernemingen bereikt. Ik denk ook niet dat dit de bedoeling is van de heer Van Malderen. In het verleden heeft hij dat instrument niet in vraag gesteld en ik veronderstel dat hij dat ook vandaag niet doet tenzij hij het straks anders zou formuleren.

Minister, ik heb twee bijkomende vragen. Bij de laatste aanpassing van het besluit met betrekking tot de kmo-portefeuille is al ingeschreven dat het echt moet gaan om bedrijfsgerichte opleidingen. Bij de erkenningsregeling is ook een bepaling ingeschoven over de integriteit van de aanbieder van opleidingen en andere diensten. Vraag is hoe u die wijziging evalueert. Voorziet u op dat vlak nog in eventuele aanpassingen?

En dan een iets bredere vraag in verband met de kmo-portefeuille. In de vorige beleidsbrief van uw voorganger werd aangekondigd dat het steunpunt onderzoek zou voeren naar de effectiviteit van de kmo-portefeuille, meer specifiek gericht op de pijler opleiding. Ik zie aan uw lichaamstaal dat het u niet veel zegt, maar bij dezen toch de vraag: is dat onderzoek er al? Zijn daar eventueel conclusies uit beschikbaar? Als u het rapport niet geeft en het zou toch beschikbaar zijn, kunt u het dan eventueel ter beschikking stellen van de commissie?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik heb gelukkig hulplijnen. Het onderzoek is nog bezig, maar wordt nu afgerond. Ik stel voor het rapport niet zomaar te geven maar mij eerst de kans te geven om daar conclusies aan te koppelen. Zo niet, roept u mij hier op voor een volgende vraag, met name de vraag welke conclusies ik aan dat onderzoek verbind.

Mijnheer Van Malderen, wat teambuilding betreft, stel ik voor dat u die vraag aan uw voorzitter stelt. En de vraag of hij daardoor een goed leider wordt, mag u zelf invullen.

Voor mij is het evident dat de kmo-portefeuille niet dient om op reis te gaan. Het is een goed instrument bij het inkopen van opleidingen en adviezen bij erkende dienstverleners. Wat begrepen moet worden onder opleiding of advies staat helder gedefinieerd in het wettelijk kader en op de website van het Agentschap Ondernemen. Ook de heer Bothuyne heeft daarnaar verwezen. Teambuilding-activiteiten passen uiteraard niet onder deze definities.

Zodra ik of de administratie op de hoogte worden gebracht van oneigenlijk gebruik van de kmo-portefeuille, wordt er een onderzoek opgestart. Dat doen we altijd. Zoals bij alle steunmaatregelen en zeker bij laagdrempelige maatregelen zoals de kmo-portefeuille, is er altijd een risico op oneigenlijk gebruik of misbruik. Het is daarom aangewezen om bij elk vermoeden snel een onderzoek in te stellen en kordaat in te grijpen. Steekproefsgewijs voert de administratie ook datacontroles uit om eventueel oneigenlijk gebruik op te sporen.

Het is in eerste instantie de dienstverlener die moet controleren of de subsidieaanvraag kan worden gesubsidieerd. Via de webapplicatie moet elke dienstverlener bevestigen dat de steun kan worden toegekend. De dienstverlener in kwestie is erkend voor de pijler opleiding en mag bijgevolg aangeven dat de door hem gegeven opleidingen gesubsidieerd kunnen worden. Andere diensten dan opleiding komen niet in aanmerking voor subsidie en mogen niet worden gesubsidieerd.

De controle gebeurt systematisch en bij de dienstverleners. Zij dragen immers een grote verantwoordelijkheid voor een correct gebruik van de kmo-portefeuille. Het voorbeeld dat u hebt gegeven, zal door de administratie worden onderzocht. Als blijkt dat hier inderdaad andere diensten dan opleiding worden gesubsidieerd, zijn er verschillende sancties mogelijk. Die gaan van onmiddellijke schorsing als bewarende maatregel, over al dan niet verdere erkenning met of zonder herstelplan tot uitsluiting van de dienstverlening. De subsidie zal dan ook worden teruggevorderd wanneer blijkt dat die onterecht is toegekend. Het Agentschap Ondernemen hanteert een gedragslijn die aangeeft hoe men moet omgaan met weigering of uitsluiting van dienstverleners.

De legislatuur is net begonnen. Net zoals bij andere maatregelen zal ook bij de kmo-portefeuille gekeken worden of en hoe het instrument kan worden geoptimaliseerd. Het is momenteel nog te vroeg om hierover uitspraken te doen.

Het steuninstrumentarium van Vlaanderen zal in het licht van de geplande fusie tussen het Agentschap Ondernemen (AO) en het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) herbekeken worden. Naar aanleiding daarvan zal en moet elke steunmaatregel tegen het licht worden gehouden. Dat betekent niet dat we kunnen uitsluiten dat daar misbruik van gemaakt zal worden. Dat is onmogelijk. Maar we zullen de nodige maatregelen nemen om daar rekening mee te houden. Ik wil echter vertrekken vanuit vertrouwen en niet vanuit de idee dat zich wel eens oneigenlijk gebruik kan voordoen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Voorzitter, u hebt bij het begin van de vergadering de vrome wens geuit dat we hier op een constructieve manier zouden kunnen samenwerken. Er zijn hier drie uiteenzettingen gegeven waarin u bent meegegaan, minister, en dat siert u niet.

Het is eigenlijk een simpele vraag naar de handhaving van onze regels. Wie dat bestempelt als een intentieproces, alsof we de kmo-portefeuille zelf zouden in vraag stellen, heeft het mis.

U maakte dan een opmerking, minister, over zeilende partijvoorzitters. Het gaat niet over de sport zeilen, dit gaat niet over partijvoorzitters. Dit gaat over wat ikzelf een excès vind, wat afbreuk doet aan het geheel van de broodnodige dienstverlening aan kmo's. Over de organisatie daarvan kunnen we discussiëren. Dat moeten we bij tijd en wijle evalueren.

Het feit op zich trekken we op geen enkele wijze in twijfel. Dit is, vind ik, een vorm van piraterij, om in de nautische sfeer te blijven, ten aanzien van de broodnodige dienstverlening. Dit is proberen meegaan daar waar anderen, die het misschien nog veel meer nodig hebben, de weg niet naartoe vinden. Er zijn vele duizenden mensen die in eenmansbedrijven een kmo proberen uit te vinden, die de weg naar die portefeuille nog altijd niet vinden en die daar heel vaak problemen rond hebben. Als we het systeem zo zuiver mogelijk willen krijgen, apprecieer ik helemaal niet dat hier intentieprocessen en karikaturen gemaakt worden. Dat is deze commissie onwaardig.

Minister, u zegt dat dit systematisch wordt gecontroleerd en dat de dienstverlener verantwoordelijk is. Ik stel gewoon vast dat op die website de dienstverlener onomwonden de zaken vermeldt die volgens u nochtans kunnen. Hier is gewoon sprake van teambuilding, er staat met zoveel woorden 'kmo-portefeuille' op. Ik ben niet de inspectie, dus ik ben niet echt op zoek gegaan. Als wij dat al vinden, ga ik ervan uit dat de inspectie die systematisch onderzoekt, erop uitkomt. Het feit dat dit niet gebeurt is, doet mij in elk geval twijfelen aan de systematiek en efficiëntie van dat onderzoek. Kunt u eens meer duiding geven over de inspectie?

Als blijkt dat er misbruik is gepleegd, gaat u stappen zetten. Dit betreft een individueel geval, ik zal de vraag hier niet stellen, maar ik zal u de documenten geven, zodat u zich kunt vergewissen van het feit dat dit effectief zo vermeld wordt op die website. We zullen dan zelf eens kijken hoeveel we er nog vinden.

Ik zal afronden met iets positiefs, de woorden van de voorzitter indachtig. Deze vraag is heel nuttig geweest: u hebt gezegd dat teambuildings niet in aanmerking komen voor een kmo-portefeuille.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Mijnheer Van Malderen, zoals ik net al stelde, het is geen kwestie van niet constructief te zijn. Ik kan ook voorbeelden aanhalen. Op de website staat inderdaad: "bovendien komt deze opleiding in aanmerking voor de KMO-portefeuille op voorwaarde dat u een Vlaamse ondernemer bent." Daarboven vindt men de beschrijving.

Dat is één voorbeeld. We wachten af wat het onderzoek oplevert. *(Opmerkingen van de heer Bart Van Malderen)*

Ik aanvaard niet dat u in uw vraag de hele kmo-portefeuille en de ondernemers op flessen probeert te trekken. Dat is niet constructief, dat is stemmingmakerij. Stop daarmee. *(Opmerkingen van de heer Bart Van Malderen)*

Misschien, ik zeg wel: misschien, dat moet nog worden uitgesproken, is er wel een excessief voorbeeld. U moet niet poneren dat het toch weer de ondernemers en kmo's zijn.

Minister Philippe Muyters: Als dat gevoelig lag, mijn opmerking over het zeilen, mijn excuses. Dat was slechts een grapje. U begon over sport en mijn bevoegdheid Sport. Nee, ik weet dat niet want ik zeil niet, u kent wellicht iemand die zeilt. Dat was niet bedoeld als sneer, helemaal niet, als het toch zo is overgekomen, mijn excuses.

U vraagt: is er wel een onderzoek? Ik heb u hier gegarandeerd dat ik een onderzoek zou laten voeren, dus ja. Is het er nog niet, dan komt het nog. Er zal een onderzoek gedaan worden, juist zoals we bij elke klacht of opmerking een onderzoek doen. Dat proces zit goed ineen. Vraag me er niet naar, want het gaat hier om een individueel geval, en zo'n onderzoek ga ik hier nooit voeren.

Ik vind dat we iedereen de kans moeten geven om gehoord te worden. We moeten bekijken op welke manier daarop is ingegaan of juist niet. Ik weet niet of er één uitkering vanuit de kmo-portefeuille hier is gedaan. Laat me eerst zeggen dat ik het onderzoek zal voeren, maar niet hier.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Mijnheer Gryffroy, u moet ons echt geen woorden in de mond leggen, zeker geen woorden die ik al eens weerlegd heb. Het gaat me niet over de kmo-portefeuille op zich, het gaat me niet om de ondernemer, welke sfeerschepping u hier ook probeert te doen.

Het gaat erover wat ik ervaar als exces. Ik heb mijn twijfels over de systematiek, maar ik ben het ermee eens dat we het onderzoek hier niet moeten voeren. Ik twijfel aan de systematiek aangezien u vandaag niet over de gegevens beschikt die aantonen dat het onderzoek loopt. We kijken uit naar het resultaat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de inkomenscompensatievergoeding bij openbare werken – 55 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, ik heb een vraagje omtrent de inkanteling van de zesde staatshervorming. De voorbije jaren werden heel wat inspanningen geleverd, zowel op Vlaams als op federaal niveau, rond minderhinderbeleid ten aanzien van handelaars en winkeliers bij openbare werken.

In het kader van de zesde staatshervorming komt het Participatiefonds van het federale naar het Vlaamse niveau. Vlaanderen krijgt daaromtrent een aantal nieuwe bevoegdheden, zoals de inkomenscompensatievergoeding voor zelfstandigen die hinder hebben bij openbare werken. In de federale wetgeving moest aan enkele voorwaarden worden voldaan vooraleer iemand recht had op

die compensatie. De zaak moest bijvoorbeeld een tijdje gesloten zijn. In het regeerakkoord staat dat de Vlaamse Regering die voorwaarden gaat bekijken.

Minister, hoe gaat u die nieuwe bevoegdheid invullen? Hoe ziet u het Vlaamse systeem van inkomenscompensatievergoeding? Wat is de timing? Gaat u daar snel werk van maken? Ik hoop het. Kunt u al enige principes of modaliteiten noemen om de selectiviteit te formuleren?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, minister, we hebben dit systeem lange tijd geleden opgezet. Het heeft veel kinderziektes gekend en het leidt bij winkeliers en handelaars vaak tot grote frustratie. In eerste instantie worden zij geconfronteerd met werken, groot of klein. Dat is niet evident. Dan is er een tegemoetkoming, een oplossing, maar dan blijkt de administratieve mallemlolen zo groot dat veel handelaars afhaken en 'het maar zo laten'. Ze zweten het nog liever uit en zien wel nadien of ze er geraken.

De integratie van de inkomenscompensatievergoeding van het Participatiefonds en de waarborgregeling van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) is één element. Dan is er nog het agentschap Economie, dat een rentetoeelage toekent. Nu is het misschien interessant om die meer bij elkaar te brengen zodat er één aanspreekpunt of één 'spin in het web' is, die het geheel aan mogelijkheden coördineert.

Een ander punt zijn de procedures, die voor een deel geërfd zijn. Het verdient aanbeveling om de strikte procedures met zeer korte hakbijltermijnen, ietwat te versoepelen. Dan zijn er ook de lange terugbetalingstermijnen: tot vijftien weken nadien. Kan daar iets aan gedaan worden? Al is dat budgettair gezien een heikel punt, gelet op de debatten van gisteren.

Bestaat er een mogelijkheid de vergoedingen waarop aanspraak kan worden gemaakt vanaf de eerste dag en niet pas vanaf de achtste dag te laten ingaan? Veel winkeliers die een weekend missen, verliezen een hele brok van hun maandomzet. Ik weet niet of er daarvoor voldoende budgettaire ruimte is. Misschien moet ik het minister Turtelboom eens vragen.

Minister, ik zou alleszins graag uw intenties kennen om met deze Vlaamse Regering een performante en administratief niet-belastende tegemoetkoming tot stand te brengen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, het is heel duidelijk dat we van de overdracht van de federale maatregel willen gebruikmaken om het systeem te integreren. Dat staat duidelijk in het Vlaams regeerakkoord. Ik heb mijn administratie dan ook gevraagd na te gaan welke eventuele denksporen bestaan. Ik wil daar effectief een aantal randvoorwaarden aan verbinden. Volgens mij zijn ze daarnet allemaal al opgesomd.

Ten eerste is er het budgettair kader. Er is niet in bijkomende middelen voorzien. Het zal met de bestaande middelen moeten gebeuren. Ik zou binnen mijn eigen portefeuille wat kunnen verschuiven, maar dat zal afhangen van de opties die me worden voorgelegd. Ten tweede moeten we aandacht schenken aan de vragen en de bemerkingen in verband met de huidige regelgeving.

Rekening houdend met die elementen, de integratie, de budgettaire beperkingen en de vragen en opmerkingen over de huidige regeling en tot slot de opties die me worden voorgelegd, is het mijn bedoeling met de werkgeversorganisaties in

overleg te treden. Het lijkt me goed hun ervaringen op het terrein te kennen en vervolgens te beslissen welke keuze we kunnen maken. Ik zal dat dan verder laten uitwerken. Uiteraard moet de focus volgens mij liggen op de handelaars die werkelijk hinder ondervinden van openbare infrastructuurwerken en die de steun echt nodig hebben.

Zodra ik de opties heb gekregen en het overleg heb gestart, wil ik zo spoedig mogelijk een voorstel tot integratie formuleren. Ik zal hierbij met de randvoorwaarden rekening houden. Uiteraard zal ik dan eveneens naar het Vlaams Parlement komen. Volgens mij zijn hier immers ook decretale aspecten aan verbonden.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Minister, met betrekking tot de concrete modaliteiten blijft u natuurlijk een beetje vaag. Ik noteer dat u met de sector in overleg zult treden. Dat is absoluut nodig en positief. Ik heb eveneens gehoord dat u hier een zeker tempo in wil brengen. Dat is absoluut nodig. Er vallen immers efficiëntiewinsten te boeken en er kunnen ook een aantal onduidelijkheden en inconsequenties uit de weg worden geruimd. Daardoor zou het systeem op een snellere en eenvoudiger manier ten voordele van de sector kunnen worden toegepast.

Ik zou u willen aansporen om daar werk van te maken. Wat uw eigen visie betreft, hebt u weinig tipjes van de sluier opgelicht. Indien er op korte termijn een doorbraak kan komen – wat uiteraard in overleg met de sector moet verlopen – zou dat voor de Vlaamse zelfstandigen een goede zaak zijn.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U deelt alvast onze bezorgdheid. Het is een goede zaak dat er werk wordt verricht en dat de opties zullen worden uitgerold. U hebt verklaard dat uw bezorgdheid een evidentie is en dat de schaarse beschikbare middelen zullen toekomen aan de handelaars die het echt nodig hebben.

Dat is natuurlijk de grote uitdaging. De reden waarom er een grote bureaucratische last bestaat, is net dat de overheid dat zo fijnmazig mogelijk wil onderzoeken. Volgens mij kan het beter en efficiënter. De heer Van den Heuvel heeft ook al naar de efficiëntiewinsten verwezen. Volgens mij is het de uitdaging dat, uiteraard in overleg met de handelaars, goed aan te pakken.

Ik heb nog een kleine aanbeveling. Wanneer u met een nieuw systeem komt, lijkt het me aanbevelingswaardig hierover ook met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) te communiceren. We zullen het er dan ook nog wel over hebben, maar volgens mij moeten de lokale besturen op de hoogte worden gehouden. Zij zijn vaak de eersten die de klachten moeten opvangen. Zij weten niet steeds wat het antwoord is of waar ze de handelaars heen moeten sturen.

Minister, in elk geval kijken we uit naar nieuwe initiatieven.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Schiltz, ik zal uiteraard rekening houden met uw aanbeveling met betrekking tot de communicatie.

Mijnheer Van den Heuvel, dat is het nadeel aan overleg. Wie overleg wil plegen, moet enigszins vaag blijven. Hoe meer ik in detail zou treden, hoe minder

overleg nog nodig zou zijn. Ik zou dan van mijn overlegpartners immers te horen krijgen dat ik toch al weet wat ik zal doen. U mag me dat niet kwalijk nemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de werkingsmiddelen van het Europees Sociaal Fonds (ESF) – 77 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, deze vraag om uitleg betreft het Europees Sociaal Fonds (ESF) en de ESF-middelen die wij voor ons arbeidsmarktbeleid gebruiken. Ik heb u hierover in het verleden al eens een vraag om uitleg gesteld, maar toen ging het vooral over de samenwerking tussen de OCMW's en de VDAB.

De VDAB werkt al een aantal jaren aan een sluitende aanpak en aan het sluitend maatpak, de aan de cliënt aangepaste dienstverlening. De voorbije jaren zijn de OCMW's en de VDAB dichter naar elkaar toe gegroeid, wat we uiteraard enkel kunnen toejuichen.

Mits ze de nodige begeleiding en ondersteuning krijgen, kunnen de cliënten van een OCMW grotendeels perfect op de arbeidsmarkt worden ingeschakeld. De OCMW's en de VDAB beschikken hiervoor elk over hun expertise. De VDAB heeft de armoedetrajecten en de werk-welzijnstrajecten. De OCMW's gebruiken artikel 60 voor de activering.

Minister, u hebt de nood aan verdere samenwerking in het verleden al duidelijk onderlijnd en ondersteund. Een tijdje geleden hebben we dit nog in deze commissie besproken. We hebben toen onze bezorgdheid geuit met betrekking tot de toekomst van de ESF-financiering voor de projecten die uw beleid grotendeels ten uitvoer brengen.

De ESF-financiering voor de begeleiding van cliënten van de OCMW's komt grotendeels van de federale ESF-middelen. Er is geopperd dat nu al vaststaat dat er geen federale ESF-programmatie meer komt. U hebt toen nog niet op de vragen hierover kunnen antwoorden. Misschien is er nu al wat meer duidelijkheid. Om de begeleiding op het terrein verder vorm te kunnen geven, lijkt het me heel belangrijk dat er duidelijkheid ontstaat over de lopende projecten. Dankzij de zesde staatshervorming is de begeleiding van de mensen die onder artikel 60 vallen, bijvoorbeeld, ondertussen een Vlaamse bevoegdheid geworden.

Er is echter een bijkomend probleem. In vergelijking met de vorige periode zullen ook de Vlaamse ESF-middelen tijdens de nieuwe programmaperiode slinken. Dit maakt de uitdaging uiteraard nog groter. Ik zou u hierover dan ook een aantal vragen willen stellen.

Minister, hoe ziet u de uitbouw en de aanwending van de Vlaamse ESF-middelen? Is al een beslissing genomen of in het vooruitzicht gesteld over de verdeling van de Vlaamse ESF-middelen? In welke mate is in het Vlaams ESF-programma ook in middelen voorzien voor de begeleiding van het cliënteel van de OCMW's? Op welke wijze zult u in overgangsmaatregelen en bijgevolg ook in een overgangsfianciering voorzien tot de nieuwe programmaperiode ingaat en de nieuwe regelgeving is opgesteld en effectief in werking is getreden?

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Mevrouw Martine Taelman (Open Vld): Voorzitter, ik zou me graag aansluiten bij de pertinente vragen van de heer Bothuyne. De Vlaamse overheid heeft zich tegenover de OCMW's geëngageerd. Het wegvallen van de federale programmatie zou ertoe kunnen leiden dat de slagkracht afneemt. Dit zou sterk op de activering kunnen wegen.

De werkbereidheid is een voorwaarde om een leefloon te krijgen. Volgens mij moet dit ook zo blijven. Op het terrein vormt dit een immense uitdaging. De OCMW's, die dicht bij de mensen staan en gemeentelijk zijn ingebed, lijkt me hiervoor heel goed geplaatst.

Ik meen me te herinneren dat er in Mechelen een heel goed voorbeeld is van een OCMW dat enorm inzet op de arbeidsattitude van de mensen die een leefloon krijgen en die mensen meerdere halve dagen per week naar het OCMW laat komen om hen te begeleiden. Daarom moeten de OCMW's verzekerd blijven van instrumenten om die mensen te activeren.

Minister, hoe ver staat de bespreking van het operationeel plan van het ESF binnen de regering? Kunt u, om te weten over welke grootteorde we spreken, zeggen hoeveel federale projecten er waren? Hoeveel mensen waren er in begeleiding en hoeveel van hen werden uiteindelijk geactiveerd? Welk budget stond er tegenover? En hoe gaat u dat evalueren? Ik zie aan uw lichaamstaal dat u al die gegevens niet bij hebt. Ik zal er dan een schriftelijke vraag over stellen. U bent nu al gewaarschuwd, dus ik neem aan dat ik daarop heel snel een antwoord kan krijgen.

Minister, waarop u volgens mij vandaag wel zou moeten kunnen antwoorden, is de vraag welke visie u hebt op de sociale activering en de armoedebestrijding door de OCMW's. Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Minister, de federale ESF-programmatie kon enkel worden uitgevoerd voor de allerzwaksten, dus enkel door de OCMW's. Nu de federale programmatie wegvalt, vrezen de OCMW's een beetje dat hun expertise verloren zal gaan en dat ze hun projecten niet zullen kunnen voortzetten. Die vrees is er, maar ik ben ook van mening dat vrees moet worden overwonnen.

Als men de situatie op de werkvloer een beetje overschouwt, ziet men dat de leefloners op dezelfde werkvloer lopen als mensen in werkervaringstrajecten in de sociale economie. Daar gelden andere regels en een ander statuut. Er is een spanningsveld tussen de mensen die op dezelfde werkvloer werken. Ik denk aan het loonverschil.

Daarnaast zijn er heel grote verschillen tussen de werking van de OCMW's zelf en in hun aanbod van diverse maatregelen. Dan denk ik dat er sprake kan zijn van een groeipad in de tewerkstellingsmogelijkheden van leefloners, maar enkel als de neuzen in dezelfde richting staan. Activeringsmaatregelen vanuit het OCMW zouden inhoudelijk kunnen aansluiten bij werkervaring en bij sociale economie. De toeleiding zou vanuit het OCMW moeten kunnen blijven gebeuren, maar de VDAB zou moeten kunnen worden ingeschakeld op het vlak van indicering, zoals in het Maatwerkdecreet. Er moet een heel grote samenwerking komen tussen het OCMW en de VDAB om de maatregelen van het ESF te kunnen garanderen. Ik verwijs naar Actiris, dat nu partnerschapsakkoorden heeft gesloten met Brusselse OCMW's in het kader van het gewestelijke operationele programma van het ESF, in Brussel dus.

Minister, in welke mate staat een intensifiëring van de samenwerking tussen VDAB en OCMW's gepland in het kader van de ESF-programmatie? Volgens mij is de VDAB al gisseur van bepaalde taken van het ESF-agentschap.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het operationeel programma voor het Vlaamse ESF-luik werd goedgekeurd door de Inspectie van Financiën en is daarna doorgestuurd naar de Europese Commissie ter goedkeuring. De middelen worden ingezet ter bevordering van de werkgelegenheid, de sociale inclusie inclusief de bestrijding van armoede en ter bevordering van de competenties en vaardigheden van de beroepsbevolking. Prioritair daarbij is, zoals u weet, de realisatie van zowel de Vlaamse als Europese doelstellingen zoals die blijken uit de landenspecifieke aanbevelingen, maar ook uit het Vlaams Hervormingsprogramma, het Pact 2020 en natuurlijk het Vlaams regeerakkoord.

Het operationeel programma werd opgesteld conform de afspraken, zoals het moest worden opgesteld. Dat wil zeggen onder meer dat minimum 20 procent van de middelen besteed zal worden aan sociale inclusie en armoedebestrijding. Globaal focussen we op een curatief en preventief beleid rond competentie- en talentontwikkeling. Daarnaast zal er opnieuw aandacht worden besteed aan het mensgericht ondernemen, transnationale projecten en innovatie. Elk van die prioriteiten omvat op zijn beurt een aantal investeringsprioriteiten.

Het voorstel van het Vlaams operationeel programma zoals ingediend, wordt momenteel bekeken door de Europese Commissie. We verwachten nog wat reacties en afstemming. Als het goedgekeurd is, zullen we op Vlaams niveau bekijken hoe we de algemene strategische keuzes kunnen omzetten in operationele acties en oproepen. Hiervoor zullen we een Vlaams afsprakenkader opmaken, waarin de prioriteiten en meer concrete verdeling van de middelen worden uitgewerkt. Dat kan pas gebeuren, mijnheer Bothuyne, op het moment dat we van Europa weten wat er is goedgekeurd. Dan zullen we binnen de Vlaamse Regering de keuzes maken. Ik hoop – al is het altijd gevaarlijk om zoiets te zeggen – dat we het kunnen afronden tegen het einde van het jaar.

In het kader van prioriteit 3, zijnde sociale inclusie en armoedebestrijding, kan er ruimte worden vrijgemaakt voor projecten voor tewerkstelling van de meest kwetsbaren. Het is duidelijk dat de OCMW's daarin kunnen participeren. Voor uw concrete vragen naar de federale aspecten hebt u mijn lichaamstaal goed begrepen, mevrouw Taelman. Dat is een van mijn nadelen; pokeren is niet meteen mijn sterkste punt. Graag een schriftelijke vraag dus. Ik zal er met veel plezier in alle detail op antwoorden.

OCMW's zullen dus kunnen participeren voor deze doelgroep, net als bij oproepen rond andere prioriteiten. Er wordt gepland dat in de loop van 2015 de eerste oproepen gelanceerd zullen worden, afhankelijk van het verloop van de onderhandelingen met de Europese Commissie.

Wat betreft artikel 60, paragraaf 7, weet u dat in het regeerakkoord staat dat dat mee geïntegreerd wordt in een systeem van tijdelijke werkervaring. We gaan naar één systeem. De huidige reguliere middelen voor artikel 60 van de federale overheid zitten in het samenwerkingsakkoord. U hebt gelijk dat de bijkomende federale ESF-middelen federaal niet gecontinueerd zullen worden, mijnheer Bothuyne.

Bij de opmaak van een Vlaams afsprakenkader en eventuele oproepen zullen we de opportuniteiten moeten aftoetsen aan het Vlaamse beleidskader. Pas dan maken we de verdeling. Als minister vind ik het een prioriteit, mevrouw

Vermeulen, dat er structurele samenwerkingsverbanden tussen de VDAB en de OCMW's ontstaan.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik dank u voor het antwoord, minister. Het is uiteraard goed dat we op schema zitten, om het Vlaamse operationeel programma goedgekeurd te krijgen en daarna in 2015 tot oproepen te komen.

Dat de federale ESF-middelen wegvallen is logisch, vanwege de bevoegdheidsverschuiving. Alleen moeten we opletten dat er op het terrein geen 'gap' ontstaat tussen de twee programmaperiodes. Dat is altijd een uitdaging bij de programma's van het ESF en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Hoewel het projectmiddelen zijn, wordt er ook een deel structureel beleid mee gefinancierd. We moeten er dus voor zorgen dat er geen gat valt in de financiering van organisaties die heel belangrijk zijn om onze beleidsdoelstellingen, uw beleidsdoelstellingen, te verwezenlijken. Ik hoop dat u erin slaagt om snel tot nieuwe oproepen over te gaan.

Hebt u een zicht op een eventueel gat in de financiering van organisaties op het terrein? Plant u overleg daarover? Het is belangrijk om daar werk van te maken.

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Mevrouw Martine Taelman (Open Vld): Ik dank u voor uw antwoord, minister. Ik vroeg u naar uw visie op sociale activering en de rol van de OCMW's daarin. Heb ik goed begrepen dat zij net als elk ander de kans hebben om deel te nemen aan calls op het moment dat die duidelijk worden, 2015 normaal gezien? Daar heb ik één opmerking bij: OCMW's met veel slagkracht, dus eigenlijk van grotere steden – ik kom zelf uit een kleinere gemeente – hebben daar inderdaad de instrumenten voor. Voor kleine gemeenten ligt dat anders. Daar wil ik aandacht voor vragen, om te zoeken naar een manier waarop elk OCMW daarop kan inspelen.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Ik heb gehoord dat OCMW's zullen kunnen participeren. Dat vind ik zeer goed, want zij hebben inderdaad een zeer specifieke expertise, met zeer verscheidene mogelijkheden en middelen.

Het ESF blijft een zeer belangrijk programma ter ondersteuning van de werkgelegenheid en de sociale inclusie. Ik heb ook gehoord dat in dit kader de samenwerking tussen de VDAB en het OCMW zal worden geïntensifieerd.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Taelman, u hebt het goed begrepen. Ik ben het er ook mee eens dat ook kleinere OCMW's aan bod moeten komen.

Als ik mij niet vergis, is het ook zo dat de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) daarin een rol kan spelen. Ik denk dat je op die manier ook kunt garanderen dat er activiteiten kunnen worden ontwikkeld naar kleinere gemeenten toe.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik wil u formeel de bevestiging vragen dat er overleg wordt gepleegd om ervoor te zorgen dat er geen gat valt in de financiering. Ik heb u ja zien knikken, maar ik heb het u niet horen zeggen.

Minister Philippe Muyters: Bij dezen: ja.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Jan Hofkens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de uitbuiting van au pairs – 95 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

De heer Jan Hofkens (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, tijdens de vakantieperiode werd ik getroffen door een artikel in De Standaard, met als titel 'Au pairs in België worden vaak uitgebuit'.

In dat artikel las ik dat vorig jaar blijkbaar slechts 26 gastgezinnen werden gecontroleerd en dat in maar liefst 17 ervan misbruiken werden vastgesteld. Die misbruiken gaan over het inzetten van au pairs in huishoudelijke taken enzovoort. Het artikel beschreef bijvoorbeeld het verhaal van een 23-jarige Filipijnse die in februari 2014 als au pair naar België was gekomen. Zij zou volgens het gastgezin een grote comfortabele kamer krijgen met bed, televisie en fitnessstoestellen. Uiteindelijk bleek dat ze in werkelijkheid van 's morgens vroeg tot 's avonds laat moest schoonmaken, strijken, eten bereiden enzovoort en daarnaast ook nog eens voor de drie kleine kinderen moest zorgen "tot ze erbij neerviel en ziek werd", zo stond in het artikel. Dat zijn schrijnende toestanden. Een dergelijke uitbuiting – want zo moeten we die excessen wel noemen – wordt dan gerechtvaardigd onder het mom van een culturele uitwisseling.

Minister, daarom wilde ik dit vandaag aan u voorleggen. Ik denk dat de Vlaamse overheid sinds de staatshervorming een aantal belangrijke hefboomen heeft gekregen om ook op dit vlak in te grijpen.

Ik lees in het artikel dat de twee inspecteurs van mening zijn dat het statuut moet worden afgeschaft. Een eminent professor arbeidsrecht, professor Willy Van Eeckhoutte, schrijft op zijn blog in reactie op dit artikel echter dat dat statuut niet bestaat, dat we op dit vlak in een schemerzone zitten en deze au pairs eigenlijk geen enkele wettelijke basis of statuut hebben. De vraag is dan of we daar toch niet eens over moeten nadenken.

Ik denk dat u nu twee hefboomen hebt: enerzijds is er de bevoegdheid die is overgekomen inzake het normatief kader voor arbeidskaarten en arbeidsvergunningen en anderzijds is er de regelgeving omtrent de erkenning en de voorwaarden van agentschappen tussen personen, bemiddelingsorganen enzovoort.

Mijn eerste vraag was eigenlijk wat uw beleidsintenties zijn, maar ik neem aan dat we daarover in de beleidsnota en ook nadien verder zullen kunnen spreken. Ik zal u die vraag dus niet stellen, maar u mag er wel altijd op anticiperen.

Minister, zijn uw diensten op de hoogte van deze misbruiken? Zijn er na dit bericht in de pers verder onderzoeken gepleegd en controles gedaan om de situatie in kaart te brengen?

Hebt u weet van vergelijkbare situaties en regelgeving in de ons omringende landen? Hoe gaan andere collega's en lidstaten hiermee om?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Hofkens, u haalt een belangrijke kwestie aan. Die au pairs bevinden zich inderdaad in een kwetsbare positie. Uiteraard zijn er regelmatig controles. Ik kan zelfs zeggen dat ze duidelijk geïntensifieerd zijn in de loop van dit jaar.

In 2012 waren er 37 controles, in 2013 26 en in 2014 zaten we in september al aan 49 controles. Als u weet dat er jaarlijks grosso modo 300 au pairs zijn, gebeurt de controle in feite toch vrij intens.

Wat zijn de gevolgen van dat optreden? De 49 controles die gebeurd zijn tot eind september 2014, hebben geleid tot 6 pv's pro justitia, 3 pv's van inlichting, 8 waarschuwingen en op dit moment geen enkele intrekking van arbeidskaart. Dat zijn de resultaten.

Wat is de aard van de inbreuken? Vaak gaat het over het bedrag van het zakgeld, prestaties van meer dan 20 uur per week en het niet beschikken over een arbeidsvergunning.

De Inspectie Werk en Sociale Economie heeft vastgesteld dat het vaak de bedoeling is van de au pair om zo veel mogelijk geld naar de familie te sturen. De au pairs hebben veelal de Filipijnse, Oekraïense, Zuid-Afrikaanse, Chinese of Thaise nationaliteit. Vaak hebben zij de bedoeling om zo veel mogelijk geld naar hun familie te sturen en zijn zij bereid om meer uren te presteren dan wettelijk is toegestaan.

Anderzijds – daarin hebt u ook gelijk – is het merendeel van de gastgezinnen op zoek naar flexibele inwonende kinderopvang of een dienstbode om het gezinsleven gemakkelijker te maken. Ze houden zich dan ook niet altijd aan de regels.

U hebt helemaal gelijk dat het statuut ontbreekt. De specificiteit van het statuut maakt controle van au pairs ook helemaal niet eenvoudig. Daarop wil ik even ingaan. Het gaat erover dat die au pair in de privéwoning van het gastgezin werkt en verblijft. Omdat een au pair geen werknemer is, is deze woning geen werkplaats en kan de inspectie enkel met de expliciete toestemming van de bewoners de woning betreden. Bij gebrek aan toestemming moet een visitatiebevel van de gerechtelijke instanties worden gevraagd.

Het is de bedoeling dat de bescherming van au pairs op Europees niveau wordt behandeld. Eind maart 2013 werd daarvoor een ontwerp van richtlijn door de Europese Commissie voorgesteld over de voorwaarden voor de toegang en het verblijf van derdelanders met het oog op onderzoek, studie, scholierenuitwisseling, betaalde en onbetaalde opleiding, vrijwilligerswerk en au pairs. Het is een goede zaak dat we daar op Europees niveau rond werken.

Met betrekking tot uw vraag omtrent contacten met buitenlandse administraties kan ik u meegeven dat mijn administratie eind juli 2014 contact heeft gehad met de Nederlandse collega's. Het is altijd het gemakkelijkste om met hen contact te leggen. Onze noorderburen hebben een au-pairstelsel dat soepeler is dan in Vlaanderen. Huishoudelijke taken mogen er bijvoorbeeld tot 30 uren per week omvatten, waar dit bij ons slechts 20 uren betreft.

Een groot verschilpunt is dat sedert 1 juni 2013 au pairs alleen nog via een erkend bemiddelingsbureau naar Nederland kunnen komen. Op dat vlak is er dus een andere manier van werken. Nederland ervaart gelijkaardige problemen als wij, onder meer inzake de controle van au pairs. Er wordt onderzocht of het stelsel kan worden afgeschaft, dan wel verstrengd naar minder uren per week. Dat is de weg die in Nederland wordt bewandeld.

Uiteraard zullen we naar aanleiding van een hertekening van het beleid in het kader van economische migratie, dat overkwam met de zesde staatshervorming, ervaringen met buitenlandse best practices uitwisselen. Op basis daarvan zullen we bekijken welke verdere maatregelen we kunnen en moeten nemen.

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

De heer Jan Hofkens (N-VA): Minister, ik vind het een zeer volledig en goed antwoord.

Het verheugt me zeer dat er toch zoveel controles worden gedaan, moet ik toegeven, en dat er ook processen-verbaal enzovoort worden opgesteld. Met andere woorden, men volgt de situatie en brengt die eigenlijk ook wel in kaart. U weet dat het gaat over een driehonderdtal. Ik vraag me wel af in welke mate dat aantal niet het topje van de ijsberg is, en daaronder een hele situatie schuilgaat die we niet in kaart kunnen brengen. Ik begrijp ook dat dit niet altijd evident is. Misschien is de problematiek iets omvangrijker dan die driehonderd waarnaar u verwijst. Ik denk dat dit ook zo is.

Ik wil vandaag een oproep doen om dit zeker niet uit het oog te verliezen. We kunnen misschien de problematiek verder mee opvolgen binnen deze commissie. We zullen ook in België en Vlaanderen het debat eens moeten voeren over de vraag wat wij met de au pairs willen doen, gezien het aantal misbruiken. Is het niet beter om dat gewoon af te schaffen, om er een duidelijke rem op te zetten, om een verbodsmaatregel uit te vaardigen? Of zeggen we dat we dit toch nuttig vinden en het kind niet met het badwater willen weggooien? Dan moeten we het echter wel reguleren, denk ik.

Controle is blijkbaar zeer moeilijk. Het gaat inderdaad over de privéwoning, bij de mensen. Men heeft niet altijd toegang daartoe. Het enige alternatief lijkt me dan een soort preventieve toets te zijn, waarbij een duidelijke filter wordt geplaatst op het systeem, de instroom, de wijze waarop au pairs in contact worden gebracht met gastgezinnen, in het kader van de erkenning van agentschappen. Ik ben blij te vernemen dat er contacten zijn met, bijvoorbeeld, Nederland, waar men diezelfde afweging dan ook blijkt te maken: afschaffen of de voorwaarden van controle en toegang daadwerkelijk strenger maken. We komen daar zeker nog verder op terug, maar ik dank u alvast voor uw antwoord.

Minister Philippe Muyters: Over het illegale kunnen we inderdaad moeilijk iets zeggen. Aangezien controle bij iemand thuis gebeurt, zit je zeer snel in grote moeilijkheden. Natuurlijk heeft men er bij illegale zaken nooit een zicht op hoe groot het illegale zou kunnen zijn. Ik kan daar dus ook geen uitspraken over doen.

Uiteraard is het mijn bedoeling om, op basis van die internationale contacten en de ervaring met de inspectie, met voorstellen naar deze commissie te komen. Dat zal dan ook allicht decretale gevolgen hebben. Ik wil echter nog even bekijken wat we nog verder kunnen leren van het buitenland en de inspectie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het beleid ten aanzien van de kleinhandel – 103 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Voorzitter, minister, geachte leden, het gaat niet zo goed met de kleinhandel. Tussen 2008 en 2013 nam het aantal kleinhandelszaken met 23 procent af. Dat blijkt uit cijfers van het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ), dat die op zijn beurt heeft gehaald bij het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen van de Zelfstandigen (RSVZ). Als we dat in absolute cijfers bekijken, dan wordt het eigenlijk nog iets tastbaarder. Eind 2013 waren er net geen 60.000 detailhandelaars in ons land, terwijl dat er 5 jaar eerder nog 77.000 waren.

Als oorzaken worden heel wat elementen aangehaald. Er is de toename van het aantal baanwinkels. Er zijn de grote ketens die zich aan de rand van een stad of gemeente vestigen en zo de oudere kernen, waar de meeste kleinhandelszaken gevestigd zijn, deels leegzuigen. Daarnaast wordt ook gewezen op de opmars van shoppingcenters en megalomane projecten à la Uplace, die de kleinhandelaars de das zouden omdoen. Uiteraard is er ook de digitalisering, die maakt dat onlinewinkels een deel van de markt innemen die vroeger door kleinhandelaars werd ingenomen.

De gevolgen van deze evolutie zijn niet min te noemen. In bepaalde kernen wordt het aanbod voor de consument angstwekkend klein, wat de aantrekkelijkheid van kernen serieus hypothekeert en op zich een vicieuze cirkel in gang kan zetten, die nefast is voor anderen die nog in die kernen gevestigd zijn, of in oude winkelstraten in grote steden en dergelijke meer. Het is echt geen kwestie van landelijk tegen stedelijk Vlaanderen: ook in steden heb je die evolutie. Ook nemen de leegstand en de onveiligheid toe en dreigen kleine dorpen en wijken een deel van hun aantrekkingskracht te verliezen.

Nu kan een overheid hierin een essentiële rol spelen, door een handelsvriendelijk beleid te voeren, maar ook uiteraard door handelaars aan te zetten tot innoverende concepten. Mijnheer Gryffroy, we zijn absoluut voor innoverende handelaars, als dat op de juiste manier gebeurt.

In het regeerakkoord lees ik daarover: "We realiseren een doorbraak in de betrokkenheid van KMO's bij het innovatiebeleid en de middelen die naar KMO's gaan met zeer laagdrempelige projectsteun op KMO-maat (o.a. voor haalbaarheidsstudies, projecten, intellectuele eigendom en onderzoeksinfrastructuur). We schenken daarbij ook specifieke aandacht aan onze familiebedrijven en stellen de ondersteuningsinstrumenten zoveel mogelijk open voor de zelfstandige kleinhandel, vrije beroepen, zorgberoepen en KMO's."

Tekstueel kan men moeilijk het omgekeerde gaan beweren, maar als we dan naar de daden kijken – luister naar mijn woorden, maar kijk niet naar mijn daden –, dan staan daartegenover megalomane winkelprojecten zoals Uplace, waaraan de Vlaamse Regering ondanks een reeks negatieve adviezen haar steun blijft verlenen.

Minister, hoe reageert u op de cijfers van het RSVZ? Welke initiatieven kunt en zult u nemen om een handelsvriendelijk beleid te voeren en ook steden en gemeenten hierbij te betrekken? Acht u maatregelen nodig om kleinhandelaars te stimuleren om te innoveren? Zo ja, welke? Ik vraag u dus een concretisering van die zin in het regeerakkoord. Hoe motiveert u die steun en aankondigde initiatieven in het licht van die al eerder geciteerde megalomane winkelcomplexen?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, het regeerakkoord lijkt me op dat vlak relatief duidelijk. We gaan onder meer voor een vereenvoudiging van de regelgeving, voor een vereenvoudiging van onder meer het aanspreekpunt, voor

het eenloketprincipe. Dat is ook nodig. Daarin kan ik de heer Van Malderen bijtreden. Het is niet altijd negatief als hij iets zegt. Uit recente studies van Trends en KPMG is gebleken dat kmo's het meest klagen over onder meer de loonkosten, de fiscale onzekerheid en die ondoorzichtige regelgeving. Ook bijvoorbeeld het vinden van startkapitaal is een groot probleem. De samenwerking met banken of het zoeken naar geld is soms een echte calvarietocht. Voor bedrijven met groeiambities is dat dan zeer moeilijk.

Mijnheer Van Malderen, als u het regeerakkoord echter goed leest, dan staat daar ook in dat de Vlaamse Regering alle mogelijke middelen zal inzetten om de kleinhandelaars in de stadskernen te ondersteunen en te versterken. Men gaat de kernwinkelgebieden versterken en handelslinten tegengaan. U moet er ook rekening mee houden dat die handelslinten er eigenlijk vooral zijn gekomen dankzij die IKEA-wet. Dat is onder Verhofstadt II gebeurd. Niet alleen Open Vld, maar ook sp.a zat daarin. Onder andere door die IKEA-wet en het feit dat toen de mogelijkheid is geschapen om te gaan naar die heel grote projecten waarover u spreekt – en u zat ook mee in de regering toen men daartoe heeft besloten – moet er nu inderdaad een zeer goede afweging gebeuren als het gaat over de vraag hoe we de kernen met de lokale handelaars, met de kleine kmo's enzovoort gaan versterken. Het regeerakkoord is daar heel duidelijk in. We willen dat ook veranderen en voorrang verlenen aan aantrekkelijke, betaalbare en bereikbare kernen in wijken, dorpen, steden en gemeenten. Dat staat in het regeerakkoord. Ik veronderstel dat de minister dan ook mijn vraag zal beamen dat het regeerakkoord zal worden uitgevoerd zoals het er staat.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Blijkbaar is dat al gegeven.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Mijnheer van Malderen, als u constructief wilt zijn ... Ik zal zeer constructief zijn. We hebben die tekst zelf opgemaakt. We hebben er zelfs geen overleg over gehad met onze minister.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Voorzitter, ik denk dat het belang van het handelsbeleid wel is aangetoond in deze commissie. Het is de derde vraag op rij. Eerst was er de vraag over het handelsvestigingsbeleid. Er was de vraag over hinder bij openbare werken. Nu is er de vraag van de heer Van Malderen. We zullen de komende weken, maanden en jaren zeker de nodige aandacht aan deze problematiek besteden.

Ik wil het ook graag hebben over de randvoorwaarden. Ik steun de vraag van de heer Van Malderen, maar ik vind ook de randvoorwaarden belangrijk om een kernversterkend beleid te voeren. Daarbij denk ik specifiek aan alles wat met parkeren te maken heeft. Bij een groothandel of een vestiging aan de periferie staat de winkel zelf in voor parkeerruimte. In de stadskern moeten de gemeenten instaan voor de parking, het parkeerbeleid, de netheid van de openbare ruimte. Iedereen weet dat de gemeenten niet in het geld zwemmen, integendeel. Ik wil ook vragen dat bij het kernversterkend beleid middelen worden uitgetrokken om de gemeenten de tools te geven waarmee zij kunnen voorzien in parkeergelegenheid, openbaar domein en faciliteiten om die winkels aantrekkelijk te maken. Wanneer men niet met de wagen of op een andere eenvoudige manier in een stad kan geraken, dan is dat voor de winkels niet aantrekkelijk meer. Ik vraag u dan ook om voldoende rekening te houden met de randvoorwaarden.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Fournier, ik ben het met u eens dat randvoorwaarden belangrijk zijn. Ik kom daar nog op terug in het antwoord op

de vraag van de heer Van Malderen. Het is echter aan de gemeenten om keuzes te maken binnen hun budgettair kader. Ook wij moeten rekening houden met de budgettair krappe ruimtes. Ik begrijp uw bezorgdheid, maar uiteindelijk moeten die keuzes door de gemeenten zelf worden gemaakt. Ik wil dat verder bekijken, maar ik wil u nu nog niet zeggen dat we daar bijkomend geld voor zullen uittrekken. De Vlaamse Regering doet ook al heel veel moeite door het groeicijfer van 3,5 procent van het Gemeentefonds te behouden.

Mijnheer Van Malderen, u hebt gelijk dat ondernemen in dit land geen evidentie is. Dat geldt voor alle bedrijven maar in het bijzonder voor de kleinhandel. Bovendien wordt die kleinhandel onder invloed van steeds prijsbewustere consumenten ook uitgedaagd door een trend naar schaalvergroting en filialisering, die we ook in de buurlanden zien. Daarnaast is er de prijsconcurrentie, waarin het e-gebeuren ook een rol speelt.

Wanneer men enkel op de prijzen moet concurreren, dan is een lastenverlaging zeer belangrijk. Ik ben dan ook blij te horen dat de federale overheid daarin voorziet. Toch zullen onze bedrijven het moeilijk blijven hebben. Innovatie in de brede zin van het woord is dan ook essentieel, ook voor de kleinhandelaar. In de brede zin van het woord omdat men innovatief moet denken maar ook aantrekkelijke randvoorwaarden moet hebben, zodat ook de detailhandel de klant kan verleiden. Er is een aangenaam kader nodig maar ook innovatieve dienstverlening en service op maat. Al die zaken zijn belangrijk om succesvol te concurreren met grotere winkels. Ik heb ook zelf die ervaring. Op zaterdag ga ik naar de bakker en de slager. Ik ga nog altijd naar de kleinhandelaar omdat de service toch wel verschillend is. Als de slager vraagt of je zelf gaat koken en je daarbij een bepaald stuk vlees specifiek aanbeveelt, dan geeft dat toch een meerwaarde. En ja, ik kook.

De overheid moet in de eerste plaats een bijdrage leveren voor mooie stadskernen. Je goed voelen in een mooie stadskern kan aangenaam winkelen bevorderen en die detailhandel helpen. Maar ik wil van detailhandelaars ook actieve innovatievolgers maken. Ik denk niet dat elke detailhandel zelf innovatief moet zijn maar zij kunnen wel trendvolger zijn van innovatieve concepten. We kunnen dat doen door hen in contact te brengen met nieuwe concepten en nieuwe ontwikkelingen die hun een perspectief kunnen bieden om hun zaak aantrekkelijk te houden of te maken voor consumenten.

Op dit moment loopt bijvoorbeeld het project Commerciële Inspiratie, dat voortbouwt op de voorbije projecten Commerciële Innovatie, waarbij in een periode van vier jaar aan zeshonderd handelaars een intensief en individueel traject wordt aangeboden om hun zaak te innoveren en aan te passen aan de veranderde marktomstandigheden. Mijnheer Van Malderen, ik denk dat dit de initiatieven zijn die ervoor moeten zorgen dat onze detailhandel aantrekkelijk blijft.

Vanuit die visie kunnen grote winkelcomplexen en kleinhandel complementair zijn. Conform het Vlaams regeerakkoord willen we een integraal handelsvestigingsbeleid voeren dat gestoeld is op een decreet dat zowel op planningsniveau als op vergunningenniveau een instrumentarium aanreikt. Een van de doelstellingen van het integraal handelsvestigingsbeleid is om ruimte te creëren voor kleinhandelszaken, voor zover dat ruimtelijk duurzaam ontwikkeld kan worden. Zo kunnen zones voor detailhandel een oplossing bieden voor kleinhandelslinten. Handels- en horecazaken zijn essentieel voor de leefbaarheid in de steden. Via dat decreetaal instrumentarium willen we meer mogelijkheden scheppen om de complementariteit tussen nieuw gecreëerde detailhandelszones en de handelskernen te bewerkstelligen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben ervan overtuigd dat we daar nog een aantal keren op zullen terugkomen. Een algemene bedenking in de opsomming die u maakt, is dat u wel een aantal hefboomen hebt maar de kracht die u daar kunt genereren, wordt heel vaak opgeheven door andere maatregelen die worden genomen. Ik heb zelf verwezen naar de problematiek van concepten zoals Uplace waarvan men redelijkerwijze kan aannemen dat die een enorme impact hebben op alles wat daarrond ligt. Wat u hier nu naar voren schuift als mogelijke oplossing wordt door de feiten gedeeltelijk tegengesproken. Er is al verwezen naar de IKEA-wet, maar ook in het structuurplan Vlaanderen wordt het inplanten van nieuwe grootschalige shoppingcentra aan de rand van stedelijke gebieden afgeraden. Als men de instrumenten gebruikt die men heeft, zou men al een heel eind verder zijn.

Ik ben blij dat u de concurrentie op prijs relativeert. Service en innoveren zijn daarin belangrijk. We moeten niet meegaan in een 'cutthroat competition' waar de prijzen steeds lager liggen maar waar men op een bepaald moment ook met een schraler aanbod wordt geconfronteerd en waarbij men wellicht ook inboet op kwaliteit en service. U bent blij dat de federale overheid zich voorneemt om een veel bescheidener lastenverlaging dan eerst was aangekondigd door te voeren. Daar staat dan tegenover dat het Vlaamse luik in het competitiviteitspact niet wordt ingevuld. Daar staat evenzeer tegenover dat het beschikbaar inkomen van de consumenten door deze regering op het Vlaamse niveau en nu ook aangekondigd op het federale niveau, serieus wordt aangetast. Alle goede dingen die u doet en één indexsprong verder, en de mensen hebben 2 procent minder te besteden. En dan heb ik het niet over de facturen die uw regering aan diezelfde gezinnen die de consumenten zijn van die kleinhandelaars aanbiedt. Er zijn dus goede voornemens te over maar wat u wilt doen, wordt voor een deel door uw eigen daden opgeheven.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Mijnheer Van Malderen, u raapt heel wat losse items bij elkaar om dan plots tot iets te komen. We moeten zorgen voor een goed evenwicht tussen eventueel mogelijke projecten buiten de stad – en dat is geen uitspraak van ons – en wat een integraal handelsvestigingsbeleid moet zijn.

Mijnheer Van Malderen, wees gerust, ik spreek hier niet in naam van de minister. Wij hebben als ploeg samengewerkt om het regeerakkoord op te maken. Wij weten dus wat erin staat. Mocht u dat stuk goed gelezen hebben, dan had u een antwoord gekregen op uw vragen. Niet alleen in Vlaanderen maar ook in het buitenland zie je dat je met een integraal handelsvestigingsbeleid, waarbij men ruimte creëert voor toegevoegde waarde, een goede afstemming kunt bereiken tussen wat er buiten de stadskern gebeurt en wat er in de kern gebeurt. Daarbij zijn er wel mogelijkheden.

Toen ik zoveel jaar geleden nog voorzitter was van de lokale afdeling van UNIZO heb ik een bevraging gedaan bij alle handelaars in het Gentse. De vraag luidde: "Stel dat er in Gent een IKEA komt, is dat dan een nadeel voor u als lokale winkel?" Die IKEA staat er ondertussen. Het resultaat was onthutsend. De grote jongens, meubelhandelaars à la Weba, zagen er een nadeel in. Maar de detailzaken, die zich specialiseerden en iets anders aanboden dan IKEA en een eigen marktsegment en een andere niche bedienden, die geïnnoveerd hadden en een ander type van publiek hadden, vonden het geen nadeel. Zij vonden dat het zelfs een voordeel kon zijn, want het brengt een stroom van mensen naar de regio Gent.

Wat wij inderdaad willen, is een integraal handelsvestigingsbeleid met alle mogelijkheden om kernversterkend te werken. Dat is voor een deel huiswerk voor de lokale entiteiten.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Minister, ik ben het niet helemaal eens met uw antwoord. Dat gebeurt niet veel. U zegt dat de gemeenten zelf moeten instaan voor hun parkeerbeleid en zelf initiatieven moeten nemen voor wat zij doen met hun geld. Ik bedoelde eigenlijk dat er in de vorige legislatuur een kernversterkend beleid was. Daarvoor werd, als ik mij niet vergis, 70 miljoen euro uitgetrokken. Een van de projecten waarop men kon inschrijven, was mobiliteit. Daar was ook geld voor uitgetrokken. Ik vroeg eigenlijk dat als je geld uittrekt voor kernversterkend beleid, er ook rekening zou worden gehouden met alles wat met mobiliteit te maken heeft. Dat was mijn vraag, en daarom was ik niet echt tevreden met uw antwoord.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Daar wil ik dan wel in meegaan. En zo komen we weer overeen.

Mijnheer Van Malderen, u haalt Uplace een paar keer aan, zo met bijvoegsels. Ik moet u er niet aan herinneren door welke regering en met ondersteuning van welke minister Uplace is gestart en de brownfieldconvenant werd getekend. Dat moet ik echt niet herhalen. Het zal wel passen in de flexibiliteit en het groeiend inzicht, als u daar nu anders over spreekt. Laten we het houden bij wat het is. U ging er iets te veel op in opdat ik er nu over zou zwijgen. Aan Uplace werd natuurlijk ook een sociaal-economische vergunning toegekend. Niemand, ook geen burgemeester van Leuven, heeft daartegen bezwaar ingediend.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister, Uplace is een pars pro toto voor een beleid dat men voert, maar het is wel zeer zichtbaar. Ik kan uw woorden gebruiken: de tijden veranderen, en in functie van andere inzichten wordt ook wel duidelijk wat het probleem is. Ten gronde is er de impact op de omgeving. En dan is er het puur juridische bezwaar.

U verwijst naar een sociaal-economische vergunning. Ik kan evengoed verwijzen naar de procedurele problemen. We hebben die aangekaart, maar men heeft daar niet willen naar luisteren. Daar was dus geen voortschrijdend inzicht. Nadien is men tegen de juridische muur van de Raad van State gebotst. Voorzitter, dat zit ver van deze vraag, maar de waarheid heeft haar rechten.

De voorzitter: Over die elementen zal er ongetwijfeld ook in andere commissies worden gedebatteerd. Ik sluit af met een positieve noot: de minister zal voor de commissie koken. Hopelijk zijn er geen vegetariërs bij, want hij gaat uitsluitend winkelen bij de slager. *(Gelach)*

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Peter Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over regelgeving voor pop-upconcepten in Vlaanderen – 108 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Ik wist dat we zouden eindigen met koken en ik had al gehoord dat de minister daarin uitzonderlijke gaven heeft, althans op dat vlak. Daarom vraag ik hier hoe het met de pop-upevenementen zit in Vlaanderen. Dat is een nieuw fenomeen. We kunnen dat onder de categorie Innovatie plaatsen. Minister, zou het in het algemeen niet nuttig zijn om eens te onderzoeken of we niet op reglementair vlak een aantal ingrepen zouden kunnen doen, die dat meer mogelijk maken?

Pop-ups hebben het potentieel om nieuwe ideeën in de markt te testen en er daarna op door te gaan. We moeten dat zeker benutten. Het slaat aan in Vlaanderen, het is gekend en het wordt door bestaande ondernemingen gebruikt om te groeien en om hun imago te versterken. Er zitten daar dus wel positieve kanten aan vast. Op dit ogenblik moeten zij natuurlijk voldoen aan de regelgeving die voor alle andere ondernemingen geldt. Dat is terecht. Zo wordt vermeden dat men bestaande initiatieven, die wel alle inspanningen hebben gedaan om met het reglementair kader in orde te zijn, oneerlijke concurrentie aandoet. In het algemeen stellen we vast dat een aantal lokale besturen pop-upplannen hebben opgesteld, en reglementen hebben aangepast op het vlak van stedenbouwkundige vergunningen, politieverordeningen en dergelijke, om dat mogelijk te maken.

Minister, hoe staat u tegenover pop-ups? Pop-upkoken is iets waar u blijkbaar voor bent, maar ik heb het over pop-upevenementen in het algemeen. Ziet u er het nut van in om vanuit de Vlaamse Regering te onderzoeken of we in Vlaanderen die praktijk kunnen stimuleren? Het is, denk ik, een heel nuttige manier om nieuwe ideeën in de markt te testen. We moeten dit zeker mogelijk maken in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister, ik zou de pop-ups ook nog eens extra in het licht willen plaatsen om leegstand in de stadskernen tegen te gaan. Misschien moeten er wel voorwaarden aan worden verbonden. De pop-ups zijn al onderhevig aan allerlei wetgeving. Ze moeten een milieuvergunning hebben en een stedenbouwkundige vergunning, maar nog geen sociaal-economische vergunning als ze groter zijn dan 400 vierkante meter. Misschien moeten we ergens een aanbeveling doen dat ze zich moeten vestigen in de stadskernen, om daar het probleem van de leegstand tegen te gaan, en dat ze zich niet in de periferie mogen vestigen. Dat is misschien een belangrijke aanvulling.

Misschien moeten wij de lokale besturen aanbevelen om pop-ups te ondersteunen, zowel materieel als financieel. Het is misschien nog iets te vroeg om daar een wetgevend kader rond te maken. Maar we moeten wel aanbevelingen formuleren, of een omzendbrief richten aan de lokale besturen, om dit fenomeen te stimuleren.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben het eens met beide collega's. Dit is geen standpunt van de Vlaamse Regering, want dit betreft iets waarbij verschillende ministers kunnen worden betrokken – ik denk aan de minister van Omgeving. Ik geef u mijn mening.

Er zijn veel opportuniteiten. Mijnheer Van Rompuy, u hebt het over de ondernemers, dat zij daar iets kunnen testen of iets vernieuwends proberen. Mevrouw Remen, verhuurders kunnen soms, tussen twee huurders in, zoiets

gebruiken zonder dat er met een handelshuurcontract moet worden gewerkt. Voor de lokale overheden kunnen de pop-ups een positieve impact hebben op de leegstand. Ik ben het er ook mee eens dat de consumenten dit appreciëren vanwege de dynamiek die door de pop-ups in de handelscentra wordt veroorzaakt.

Het is een recent fenomeen, waarvan het concept nog lang niet versleten is. Naar mijn verwachting moeten vooral de lokale overheden daar dingen rond doen. Maar de codex Ruimtelijke Ordening, die in september 2009 van kracht is geworden en door mij nog in een vorige functie werd aangepast, geeft al heel wat mogelijkheden voor tijdelijke handelingen. In dat kader heeft Gent daar blijkbaar al op ingespeeld. Ik neem het hoofdstuk 7, 'Tijdelijke handelingen', artikel 7.2. Het is zo klein dat ik mijn bril erbij ga opzetten.

"Een stedenbouwkundige vergunning is niet nodig voor de tijdelijke plaatsing van constructies, met uitzondering van publiciteitsinrichtingen, op voorwaarde dat aan de volgende voorwaarden voldaan is: een maximale duur van 90 dagen per kalenderjaar wordt niet overschreden; de plaatsing gebeurt niet in een ruimtelijk kwetsbaar gebied, met uitzondering van parkgebied; de constructies brengen de verwezenlijking van de algemene bestemming van het gebied niet in het gedrang; de plaatsing gaat niet gepaard met een ontbossing", enzovoort. Je kunt dus niet zomaar een pop-up in een woongebied gaan zetten. Het moet wel op een plaats waar kleinhandel mag.

Toen dat is ingevoerd, werd niet onmiddellijk aan pop-ups gedacht, maar dat zou hier wel in kunnen passen. Dat moet eventueel verder uitgeklaard worden met de minister van Omgeving, maar volgens mij is daar een kapstok om zelfs zonder stedenbouwkundige vergunning mogelijkheden te bieden.

Ik wil wel verder bekijken wat daaromtrent moet gebeuren. In elk geval moeten we de lokale overheid haar bevoegdheid maximaal kunnen laten uitvoeren.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Ik dank de minister dat hij positief staat tegenover het fenomeen. Er zijn al een aantal plannen opgemaakt. Men moet zich daar niet meer suf op piekeren. Het zou goed zijn dat er voor mensen die een pop-upinitiatief willen nemen, een soort handboek of draaiboek is, zodat die mensen niet langer moeten uitzoeken of men via de Kruispuntbank Ondernemingen moet passeren of nadenken over de stedenbouwkundige vergunning, waardoor men het opgeeft nog voor men al die informatie bij elkaar gepuzzeld heeft.

Ik denk dat een soort pop-upplan of -draaiboek nuttig zou zijn. Ik weet niet of het haalbaar is, maar als minister van Innovatie bent u wel de geschikte persoon om een initiatief te nemen. Dan wil ik als parlementslid gerust ook tijd investeren om de andere ministers daarop attent te maken en hen te motiveren om binnen hun bevoegdheid initiatief te nemen. Maar ik denk dat u het beste aanspreekpunt bent om dat te initiëren.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Collega Van Rompuy, ik denk dat het het beste is om samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) te bekijken welke vragen er daaromtrent leven, ook bij de lokale besturen. Dan kunnen we bekijken op welke manier we eventueel tot richtlijnen en dergelijke meer kunnen komen, ook voor de lokale besturen, met de verwijzing naar de wetgeving die al dan niet bij de collega's bestaat en mogelijkheden creëert.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.